Chương 2 HÀM SỐ BẬC NHẤT VÀ BẬC HAI

DANG 1: Các vấn đề liên quan đến hàm số

1. Tìm tập xác định của hàm số. y = f(x)

- Tìm ĐK để cho f(x) có nghĩa
- Giải ĐK tìm giá tri của x, từ đó ghi tập xác đinh của hàm số

Chú ý: +) Tổng quát: Có căn thì căn tồn tại, Có mẫu thì mẫu khác 0

+) Cụ thể
$$\frac{a}{v(x)}$$
 có nghĩa $\Leftrightarrow v(x) \neq 0$ $\frac{a}{\sqrt{v(x)}}$ có nghĩa $\Leftrightarrow v(x) > 0$

$$\sqrt{u(x)} \text{ có nghĩa } \Leftrightarrow u(x) \geq 0 \qquad \frac{\sqrt{u(x)}}{v(x)} \text{ có nghĩa } \Leftrightarrow \begin{cases} u(x) \geq 0 \\ v(x) \neq 0 \end{cases}$$

Ví dụ:

Bài 1: Tìm tập xác định của các hàm số sau:

1)
$$y = \frac{x-1}{x+3}$$
 Hd Hàm số có nghĩa khi : $x + 3 \neq 0 \Leftrightarrow x \neq -3$ Vậy TXD = R \ $\{-3\}$

1)
$$y = \frac{x+3}{x+4}$$
 The Hallis of Origina kin $(x, 3) \neq 0 \in x \neq 3$ vay $(x, 3) = x \in (x, 3)$

1) $y = \frac{x^2 + 4x - 1}{(x^2 - 6x)(x - 1)}$

18) $y = \sqrt{x^2 + 4x + 7}$

19) $y = \sqrt{((2-x)(5+x))}$

20) $y = \sqrt{x^2 - 4} - \frac{1}{x+2}$

21) $y = \sqrt{x^2 - 4} - \frac{1}{x+2}$

21) $y = \sqrt{x^2 - 4x + 3}$

22) $y = \sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{6} - x^2$

23) $y = \sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{6} - x^2$

23) $y = \sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{6} - x^2$

24) $y = \sqrt{x^2 - 4x + 3}$

25) $y = \frac{x^2 + 3}{x^2 - 4x + 3}$

26) $y = \frac{x + 2}{x^2 + 4x - 5} + \frac{2}{x^2 - 1}$

7) $y = \frac{4x - 3}{x^2 - 5x + 6}$

27) $y = \frac{x + 2}{x^2 - 3x}$

28) $y = \frac{x - 1}{x^2 - 4x + 3}$

29) $y = \frac{x + 1}{x^2 - 4x}$

21) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{6} - x^2$

22) $y = \sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{6} - x^2$

23) $y = \sqrt{x^2 - 4x + 3}$

36) $y = \frac{x + 3\sqrt{2x - 3}}{x^2 - 3x + 2}$

37) $y = \frac{x + 2}{\sqrt{-2x + 5}}$

38) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

31) $y = \sqrt{x + 1}$

22) $y = \sqrt{x + 3} + \sqrt{x^2 + 6}$

32) $y = \sqrt{x + 2} + \sqrt{x^2 + 6}$

33) $y = \sqrt{(6 - 2x)(x - 2)^2 - 2}$

34) $y = \sqrt{(6 - 2x)(x - 2)^2 - 2}$

35) $y = \frac{x + 1}{(x - 3)\sqrt{2x - 1}}$

36) $y = \frac{x + 1}{x - 3\sqrt{2x - 3}}$

37) $y = \frac{x + 1}{\sqrt{-2x + 4}}$

38) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{x - 2} + \sqrt{x + 1}$

40) $y = \frac{1 + \sqrt{x + 1}}{x + 2} + \frac{5 - 2x}{x^2 + 3x + 10}$

41) $y = \frac{1}{\sqrt{x - 1}}$

42) $y = \sqrt{4x - 1}$

43) $y = \sqrt{(6 - 2x)(x - 2)^2 - 2}$

44) $y = \sqrt{(6 - 2x)(x - 2)^2 - 2}$

45) $y = \sqrt{(6 - 2x)(x - 2)^2 - 2}$

36) $y = \frac{x + 1}{x - 3\sqrt{2x - 3}}$

37) $y = \frac{x + 1}{\sqrt{-2x + 4}}$

38) $y = \frac{1}{\sqrt{x + 1} - \sqrt{3} - 2x}$

39) $y = \frac{1}{x - 2} + \sqrt{x + 1}$

40) $y = \frac{1 + \sqrt{x + 1}}{x + 2} + \frac{5 - 2x}{x^2 + 3x + 10}$

41) $y = \frac{1}{\sqrt{x - 1}}$

42) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

43) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

44) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

45) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

47) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

48) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

49) $y = \sqrt{x - 1} + \sqrt{x + 1}$

41) $y = \sqrt{x - 1$

Bt 2: Tuỳ theo m tìm tập xác định của các hàm số sau:

a)
$$y = \frac{1+x}{\sqrt{x^2 + m}}$$
 b) $y = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 2mx + 4}$

BT3 Cho hs $y = f(x) = x^2 + \sqrt{x-3}$

- a) Tìm TX Đ,
- b) Tính f(3), f(4), $f(\pi)$
- c) Điểm nào thuộc đồ thị hàm số A(7; 51), B(4; 12), C(5; $25+\sqrt{2}$)

BT4: Cho
$$y = f(x)$$

$$\begin{cases} \frac{2x+1}{x+2} & khi \ x \ge 0 \\ \frac{\sqrt[3]{2x+1}}{x-1} & khi - 1 \le x < 0 \end{cases}$$
 a) tìm TX Đ, b) Tính f(0), f(2), f(-3), f(-1)

Bài tập tổng hợp khó

1) Tim TXĐ:
$$y = \frac{x-2}{|x|+4} + \sqrt{x-x^2}$$
 $y = \frac{\sqrt{x|x|+4}}{x}$ $y = \frac{|x|}{|x+3|+|x-3|}$

- 2)* Biện luận theo m TXĐ $y = \frac{x^2 1}{x^2 2mx + m^2 2m + 3}$
- 3)*Tìm m để hàm số sau có TX Đ:

a) là R:
$$y = \frac{x+1}{x^2 - m + 6}$$
, $y = \frac{2x+1}{mx^2 + 4}$, $y = \frac{x^2 - 2}{x^2 + 2mx + 4}$, $y = \frac{x^2 - 1}{mx^2 + 2mx + 4}$

- b) Là đoạn có độ dài là 1: $y = \sqrt{2x m} + \sqrt{2m 1 x}$
- c) Chứa [-1;1]: $y = \sqrt{m+2-x} + \frac{1}{x-2m+3}$
- 4)*Tìm m để hàm số sau

a) xác định trên
$$[-1;0]$$
: $y = \frac{x+2m}{x-m+1}$, $y = \frac{1}{\sqrt{x-m}} + \sqrt{-x+2m+6}$

b) xác định
$$\forall x \ge 2$$
: $y = \sqrt{x+m} + \sqrt{2x-m+1}$, $y = \sqrt{2x-3m+4} + \frac{x-m}{x+m-1}$

2. Xét tính đơn điệu của hàm số y = f(x) trên khoảng (a,b)

- $\forall x_1, x_2 \in (a,b) \text{ và } x_1 < x_2$
- Lập tỉ số $T = \frac{f(x_2) f(x_1)}{x_2 x_1}$ (1)
 - $^{\circ}$ Nếu T > 0 \Rightarrow hàm số đồng biến trên khoảng (a; b)
 - $\ \ \,$ Nếu T < 0 \Rightarrow hàm số nghịch biến trên khoảng (a; b)

Ví dụ:

<u>Bài</u>: Xét tính đơn điệu của các hàm số sau:

1).
$$y = -5x + 2004$$
 2) $y = x^2 - 4x \text{ trên } (2; +\infty)$
3) $y = \frac{2x+1}{x-1} \text{ trên } (-\infty; 1)$ 4) $y = \sqrt{x-2}$ 5) $y = \sqrt{x^2 - 2x + 3} \text{ trên } (1;2)$

Giải:

$$\forall x_1, x_2 \in R \text{ và } x_1 \neq x_2 \text{ Ta có } T = \frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2} = \frac{-5x_1 + 2004 - (-5x_2 + 2004)}{x_1 - x_2} = -5 < 0$$

Vậy Hàm số nghich biến trên R

2) $D = (2; +\infty)$

 $\forall x_1, x_2 \in (2; +\infty) \text{ và } x_1 \neq x_2$

Ta có
$$T = \frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2} = \frac{x_1^2 - 4x_1 - (x_2^2 - 4x_2)}{x_1 - x_2} = x_1 + x_2 - 4$$
 (1)

 $\forall x_1, x_2 \in (2; +\infty) \Rightarrow x_1 > 2 \text{ và } x_2 > 2 \Rightarrow x_1 + x_2 > 4 \Leftrightarrow x_1 + x_2 - 4 > 0$ (2)

Từ (1) và (2) \Rightarrow hàm số đồng biến trên (2; +\infty)

3) $D = (-\infty; 1)$

 $\forall x_1, x_2 \in (-\infty; 1) \text{ và } x_1 > x_2 \Leftrightarrow x_1 - x_2 > 0 (1)$

$$f(x_1) - f(x_2) = \frac{2x_1 + 1}{x_1 - 1} - \frac{2x_2 + 1}{x_2 - 1} = \frac{(2x_1 + 1)(x_2 - 1) - (2x_2 + 1)(x_1 - 1)}{(x_1 - 1)(x_2 - 1)} = \frac{-3(x_1 - x_2)}{(x_1 - 1)(x_2 - 1)}$$

Với
$$\forall x_1, x_2 \in (-\infty; 1) \Rightarrow x_1 < 1 \Leftrightarrow x_1 - 1 < 0 \ x_2 < 1 \Leftrightarrow x_2 - 1 < 0$$

 $\Rightarrow (x_1 - 1)(x_2 - 1) > 0$ (2)

Từ (1) và (2) \Rightarrow f(x₁) – f(x₂) < 0 . Vậy hàm số nghịch biến trên (- ∞ ; 1)

4) $DK : x - 2 \ge 0 \iff x \ge 2$, $TXD D = [2; +\infty)$

 $\forall x_1, x_2 \in [2; +\infty) \text{ và } x_1 > x_2 \Leftrightarrow x_1 - x_2 > 0$

T=
$$f(x_1) - f(x_2) = \sqrt{x_1 - 2} - \sqrt{x_2 - 2} = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{x_1 - 2} + \sqrt{x_2 - 2}} > 0$$

Vậy hàm số đồng biến trên [2; + ∞)

5) Turong tur 4)

Bài 2: Xét tính đồng biến, nghịch biến của hàm số:

1)
$$y = 5x + 2$$

6)
$$y = x^2 + 6x - 1 \text{ trên } (-3; +\infty)$$

2)
$$y = x^2 - 4x + 1$$
 trên $(-\infty, 2)$ 7) $y = x^3 + 5$ trên $(-\infty; -1)$

7)
$$y = x^3 + 5 \operatorname{trên}(-\infty; -1)$$

3)
$$y = -x^2 + 6x + 5 \operatorname{trên}(3, +\infty)$$

8)
$$y = \sqrt{1-x} \operatorname{trên}(-\infty; 1)$$

4)
$$y = \frac{2}{x-1} \operatorname{trên}(1, +\infty)$$

9)
$$y = \frac{1}{x^2} \operatorname{trên}(0; +\infty)$$

5)
$$y = \sqrt{x-2} \operatorname{trên}(2, +\infty)$$

10)
$$y = \sqrt[3]{x-5}$$

Bài: Xét tính đồng biến và nghịch biến của hàm số sau trên khoảng đã chỉ ra

$$\frac{d}{dx} = -3x + 1 \text{ trên R}$$

b/ y =
$$2x^2$$
 trên $(0, +\infty)$

$$c/y = 3(x - 1) - x + 2 \text{ trên R}$$

b/ y =
$$2x^2$$
 trên $(0, +\infty)$
d/ y = $x^2 - 2x + 3$ trên $(2, +\infty)$.

<u>Bài</u>: Tìm khoảng đơn diệu của các hàm số sau;

a)
$$y = \frac{a}{x}$$

b)
$$y = \sqrt{x+2}$$

c)
$$y = -x^2 + 4x / (0; +\infty)$$

d)
$$y = x^2 - 6x + 9$$

e)
$$y=3x^2+4x+5/(-\infty;-\frac{2}{3})\cup(-\frac{2}{3};+\infty)$$
 f) $y=\frac{x}{x-1}$

f)
$$y = \frac{x}{x-1}$$

Bài 4:a) CMR: Hàm số $y = x^3 + 2x$ là hs đồng biến trên R. Tổng quát $y = x^3 + ax$ ($a \ge 0$) là hs đb trên R

b) CmR: Hàm số $y = x^3 - x$ không là hs đb trên R

3) Xét tính chẵn ,lẻ của hàm số y = f(x) trên tập D

- $\forall x \in D \Rightarrow -x \in D$
- Tính f(-x)
 - Nếu $f(-x) = f(x) \Rightarrow hàm số chắn trên D$
 - Nếu $f(-x) = -f(x) \Rightarrow hàm số lẽ trên D$

Ghi chú: Đồ thi hàm số chẳn đối xứng qua truc Oy, đồ thi hàm số lẽ đối xứng qua gốc toa đô

Ví du:

Bài 1: Xác định tính chấn, lẻ các hàm số sau:

1).
$$y = \frac{|x|}{2x}$$

1).
$$y = \frac{|x|}{2x}$$
 2) $y = \sqrt{x+3} + \sqrt{3-x}$ 3) $y = x^2 - 3x$ 4) $y = \frac{2x+3\sqrt{1-3x}}{x+4}$

3)
$$y = x^2 - 3x$$

4)
$$y = \frac{2x + 3\sqrt{1 - 3x}}{x + 4}$$

Giải:

$$1) \quad y = \frac{|x|}{2x}$$

TX $D: D = R \setminus \{0\}, \forall x \in D \Rightarrow -x \in D$

$$\forall x \in D$$
, Ta có $f(-x) = \frac{\left|-x\right|}{-2x} = -\frac{\left|x\right|}{2x} = -f(x)$. Vậy hàm số lẻ trên D

2)
$$y = \sqrt{x+3} + \sqrt{3-x}$$

$$\text{DK } \begin{cases} x+3 \ge 0 \\ 3-x \ge 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \ge -3 \\ 3 \ge x \end{cases} \Leftrightarrow -3 \le x \le 3$$

Vâv TXĐ D = [-3; 3], $\Rightarrow \forall x \in D \Rightarrow -x \in D$

$$\forall x \in D$$
, Ta có $f(-x) = \sqrt{-x+3} + \sqrt{3+x} = f(x)$. Vậy hàm số lẻ trên D

3)
$$y = x^2 - 3x$$

$$D = R \quad \forall x \in D \Rightarrow -x \in D$$

$$f(1) = -2$$
, $f(-1) = 4 \Rightarrow f(1) \neq f(-1)$. Vậy hàm số không chẩn, không lẻ

4) Hàm số xác định khi
$$\begin{cases} 1-3x \ge 0 \\ x+4 \ne 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \ne -4 \\ x \le \frac{1}{3} \end{cases} \Rightarrow TX \cdot D : D = \left(-\infty; -4\right) \cup \left(-4; \frac{1}{3}\right)$$

Ta có $x = -10 \in D, -x = 10 \notin D$ Vậy hàm số không là hàm số chẵn và cũng không là hàm số lẻ

Bài tập

Bài 1: CMR các hàm số sau là:

a) hàm số chẵn:

$$y = x^{6} - 4x^{2} + 1$$

$$y = \frac{x^{2}}{x^{2} - 1}$$

$$y = \frac{|x|}{x^{2} + |x| + 1}$$

$$y = \sqrt{x^{2} + |x|}$$

$$y = \frac{|x|}{x^{2} + 1}$$

$$y = \sqrt{1 - x^{2}}$$

$$y = \sqrt{x^{2} + |x|} (x^{6} - 2x^{4} + 5)$$

Bài 2: Xét tính chẳn lẻ của hàm số:

1)
$$y = 2x^4 - 3x^2 + 7$$

6)
$$y = x^3 + 1$$

13)
$$y = \frac{x+1}{x-1}$$

2)
$$y = x^2 + 31x1 + 1$$

7)
$$y = 7x^5 - 6x^3 - 2x$$
 14) $y = x^5 - 5x + 6$

14)
$$y = x^5 - 5x + 6$$

3)
$$y = \frac{-5x}{x^2 + 1}$$

8)
$$y = \frac{3x^{2004} + 1}{x^{2005} + x}$$
 15) $y = (x+1)^{2010} + (x-1)^{2010}$

15)
$$y = (x+1)^{2010} + (x-1)^{2010}$$

4)
$$y = |x + 1| + |x - 1|$$

$$9) y = x \sqrt{x^2}$$

16)
$$y = \frac{x+1}{\sqrt[3]{x^3 - x}}$$

$$5) \quad y = \sqrt{x+2}$$

10)
$$y = \frac{|2+x| - |2-x|}{|2+x| + |2-x|}$$
 17) $y = x + \sqrt{x^2 + 1}$

17)
$$y = x + \sqrt{x^2 + 1}$$

<u>Bài</u> 3: Xét tính chẵn, lẻ của các hàm số sau:

$$a)y = 4x^3 + 3x$$

b)
$$y = x^4 - 3x^2 - 1$$

b)y =
$$x^4 - 3x^2 - 1$$
 c) y = $-\frac{1}{x^2 + 3}$ d) $y = \sqrt{x - 5}$

$$d) y = \sqrt{x - 5}$$

e)
$$y = |x| + 2x^2 + 2$$

f)
$$y = x^3 - 3x + |x|$$

g)
$$y = |2x - 1| + |2x + 1|$$

e)
$$y = |x| + 2x^2 + 2$$
 f) $y = x^3 - 3x + |x|$ g) $y = |2x - 1| + |2x + 1|$
h) $y = \frac{x^2}{|2x - 1| - |2x + 1|}$ i) $y = x^6 - 4x^2 + 5$ k) $y = 6x^3 - x$

i)
$$y = x^6 - 4x^2 + 5$$

$$k) y = 6x^3 - x$$

n)
$$y = \frac{\sqrt{x-4} + \sqrt{x+4}}{\sqrt{x^4+1}}$$
 m) $y = (2|x| + x^2)\sqrt{x^2+1}$

m)
$$y = (2|x| + x^2)\sqrt{x^2 + 1}$$

Bài 4 Xác định tính chẵn lẻ của các hàm số sau:

a)
$$y=x^4-4x^2+1$$

b)
$$y = x^3 - 2x$$

b)
$$y = x^3 - 2x$$
 c) $y = |x+10| + |x-10|$

d)
$$y = \sqrt{1 + x + x^2} + \sqrt{1 - x + x^2}$$
 e) $y = \frac{x}{x^2 - 3}$ g) $y = \frac{x^2 + 1}{\sqrt[3]{x^3 - x}}$

e)
$$y = \frac{x}{x^2 - 3}$$

g)
$$y = \frac{x^2 + 1}{\sqrt[3]{x^3 - x}}$$

h)
$$y = \frac{a}{x}$$

k)
$$y = \frac{3x^2 + 1}{x^{1993} + x}$$

k)
$$y = \frac{3x^2 + 1}{x^{1993} + x}$$
 m) $y = \sqrt[3]{(2x - 5)^2} + \sqrt[3]{(2x + 5)^2}$

i)
$$y = \frac{|2+x| + |2-x|}{|2+x| - |2-x|}$$

i)
$$y = \frac{|2+x|+|2-x|}{|2+x|-|2-x|}$$
 j) $y = \begin{cases} -1 & khix > 0\\ 0 & khix = 0\\ 1 & khix < 0 \end{cases}$

p)
$$y = x^3 - 4x^2 + 5$$

q)
$$y = \sin x + \cos x$$
 hd $\sinh f(\frac{\pi}{4}), f(-\frac{\pi}{4})$

Bài 5: Giả sử hàm số f(x) có tâp xác đinh D đối xứng qua x=0.CMR: f(x) có thể biểu diễn là tổng của một hàm số chẵn và một hàm số lẻ

HD: h(x) = f(x) + f(-x)la h s chan, g(x) = f(x) - f(-x) la h s le va f(x) = (h(x) + g(x))/2Tìm h(x), g(x) biết f(x) = (x-1)/(x+1)

<u>Bài 6:</u> Cho $f(x) = a x^3 + b x^2 + cx + d và g(x) = a x^4 + b x^3 + cx^2 + d x + e$.

Tìm a; b; c; d; e để f(x) là hàm lẻ; g(x) là hàm chắn

<u>Bài 7</u>: Cho phương trình $a_{2002}x^{2002} + a_{2000}x^{2000} + + \dots + a_4x^4 + a_2x^2 + 1 = 0$

Phương trình này có thể có đúng 1001 nghiêm hay không?

Bài 8: Xét tính chẵn lẻ của hàm số h(f(x)) nếu h(x) lẻ và f(x) chẵn

Bài 9: Cho fx), g(x) đb trên (a; b).

1) CMR: hàm số f(x) + g(x) đb trên (a; b)

2) Tích f(x). g(x) có là hàm đb trên (a; b) không. Ví dụ? hd: f(x) = g(x) = x

<u>Bài 10</u>: Tìm m để hàm số sau là hàm số chẵn $y = \frac{1}{x^2 - (m+1)x + m}$

hd: Đk x#1 và x#m=> TX Đ D là đối xứng => m = 1. Thử lại

Gv: Nguyễn Huy Tập Bài tập tổng hợp khó

* **Xét tính chẵn lẻ:**
$$y = |2x+1| - |2x-1|$$
, $y = \sqrt[3]{(x+1)^2} + \sqrt[3]{(x-1)^2}$, $y = \sqrt{x(x-1)} + \sqrt{x(x+1)}$, $y = \frac{x|x|}{|x-2|-|x+2|}$, $y = \begin{cases} 1-x & khi \ x > 0 \\ 1+x & khi \ x \le 0 \end{cases}$

DANG 2: Hàm số y = ax + b

I. Kiến thức cơ bản:

- **1. Hàm số** $y = ax + b(a \ne 0)$:
 - Tập xác đinh D = R.
 - Hàm số y = ax + b đồng biến trên $R \Leftrightarrow a > 0$
 - Hàm số y = ax + b nghich biến trên $R \Leftrightarrow a < 0$
 - Đồ thị là đường thẳng qua $A(0;b), B\left(-\frac{b}{a};0\right)$.

2. Hàm số hằng y = b:

- Tập xác định D = R.
- Đồ thi hàm số y = b là đường thẳng song song với truc hoành Ox và đi qua A(0;b).

3. Hàm số y = |x|:

- Tập xác định D = R.
- Hàm số y = |x| là hàm số chẵn.
- Hàm số đồng biến trên $(0; +\infty)$.
- Hàm số nghịch biến trên $(-\infty;0)$.

4. Định lý: Cho (d): y = ax + b và (d'): y = a'x + b'

+)
$$d_1 \equiv d_2 \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = a_2 \\ b_1 = b_2 \end{cases}$$

+)
$$d / / d' \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = a_2 \\ b_1 \neq b_2 \end{cases}$$

- +) d_1 cắt $d_2 \Leftrightarrow a_1 \neq a_2$
- +) $d \perp d' \Leftrightarrow a.a' = -1$
- +) d tạo với d' một góc α : $\tan \alpha = \left| \frac{a a'}{1 + a \cdot a'} \right|$

5. Đồ thi

<u>Vẽ đồ thị của hàm số</u>: đồ thị hàm số là một đường thẳng

- Hàm số bật nhất: Chọn 2 điểm thuộc đồ thị và vẽ (chú ý :tìm giao điểm với các trục tọa độ)
- Hàm số xác định nhiều công thức: Lập bảng biến thiên, chon điểm thuộc đồ thi và vẽ
- Hàm số chứa dấu giá trị tuyệt đối :Bỏ dấu | đưa về hàm số xác đinh nhiều công thức

Ghi chú: Tìm toa đô giao điểm của hai đường thẳng

II- Các dạng toán cơ bản

Dạng 1: Xét chiều biến thiên ,vẽ đồ thị hàm số

PP: Dựa vào hệ số a

VD 1: Xét sư biến thiên (chiều biến thiên và bảng biến thiên)

a)
$$y = 2x - 2$$
 b) $y = -2x - 1$ c) $y = 2mx - 2$

d)
$$y = \begin{cases} 2x - 1 & v \text{ if } x \ge 1 \\ \frac{1}{2}x + 1 & v \text{ if } x < 1 \end{cases}$$
 e) $y = \left| -\frac{3}{4}x + 1 \right|$ f) $y = \left| 2x \right| - 2x$ g) $y = \left| 2x - 3 \right|$

$$e) y = \left| -\frac{3}{4}x + 1 \right|$$

$$f) y=-|2x|-2x$$

$$g) y = |2x - 3|$$

VD 2: Lập bảng biến thiên và vẽ đồ thị hàm số

a)
$$y = 2x + 3$$

b)
$$x + 2y = 5$$

c)
$$y = 3x$$

d)
$$y = -3$$

e)
$$y = f(x) = \begin{cases} x+1, & \text{khi } x \ge 1 \\ 2-x, & \text{khi } x < 1 \end{cases}$$

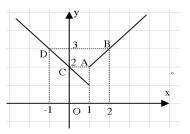
f)
$$y = \left| -\frac{3}{4}x + 6 \right|$$
 g) $y = -\left| 3x \right| - 3x$

g)
$$y = -|3x| - 3x$$

HD:

e) Vẽ đồ thị hàm số $y = f(x) = \begin{cases} x+1, & \text{khi } x \ge 1 \\ 2-x, & \text{khi } x < 1 \end{cases}$

Với
$$x \ge 1$$
 ta có $y = x + 1$
Cho $x = 1 \Rightarrow y = 2$, $A(1;2)$
Cho $x = 2 \Rightarrow y = 3$, $B(2;3)$
Với $x < 1$ ta có $y = 2 - x$
cho $x = 0 \Rightarrow y = 2$, $C(0;2)$
cho $x = -1 \Rightarrow y = 3$, $D(-1;3)$

VD 3: Tìm tập xác định, lập bảng biến thiên và vẽ đồ thị của hàm số sau

$$y = f(x) = \begin{cases} 3x + 1 neu - 2 \le x \le 0 \\ -2x & neu \ 0 < x \le 1 \\ 2x + 1 neu \ 1 < x \le 2 \end{cases}$$

Cho hàm số: y = |x|. **VD 4:**

a/ Vẽ đồ thi của hàm số.

b/ Từ đó, hãy tìm giá trị nhỏ nhất của hàm số y = |x|.

VD 5: Tìm tọa độ giao điểm của hai đường thẳng sau (d): $y = \frac{1}{2}x - 4$ và (d'): y = -3x + 10

Hd: C1: Hoành độ giao điểm

C2: Tọa độ giao điểm của d và d' là nghiệm của hệ ds (4; -2)

Với giá tri nào của m thì đường thẳng:

$$(d_1): y = (m-1)x ; (d_2): y = 3x - 1$$

- a) song song với nhau
- b) Cắt nhau
- c) Vuông góc với nhau

VD 7: Trong mặt phẳng toạ độ cho 2 đường thẳng (d_1) : y = 2x - 7 và (d_2) : y = -x - 1

- a) Vẽ đường thẳng (d_1) và (d_2)
- b) Tìm toạ độ giao điểm của (d₁) và (d₂) bằng đồ thị. Rồi kiểm tra lại bằng phép tính

<u>Bài 1</u> Lập báng biến thiên và vẽ đô thị các hàm số sau							
y = 2x + 1	$\int 2 v \dot{o} ix \ge 0$	y = 2 x - x - 1					
$y = \frac{1}{2}x + 3$	$y = \begin{cases} 2 \text{ v\'oi} x \ge 0 \\ -x + 6 \text{ v\'oi} x < 0 \end{cases}$						
_							
y = -3x + 2 $3x - 2y - 6 = 0$	$y = \begin{cases} x - 6, v \circ ix \ge 0 \\ -x + 5, v \circ i \end{cases}$						
y = 4x	y = 2 - x						
$y = \frac{-3x}{2}$	y = 2 X - 3						
	$y = \left \frac{3}{2}x - 2 \right $						

BTVN

Vẽ đồ thị của các hàm số

Chuyên	đề	:	Hàm	sô	l	óр	10	

2.
$$y = \begin{cases} 3x+1, & \text{khi } x \ge -1 \\ -x+1, & \text{khi } x < -1 \end{cases}$$

1. $y =\begin{cases} x+1, & khi \ x \ge 0 \\ -2x, & khi \ x < 0 \end{cases}$ 2. $y =\begin{cases} 3x+1, & khi \ x \ge -1 \\ -x+1, & khi \ x < -1 \end{cases}$ 3. $y =\begin{cases} 2x-4, & khi \ x \ge 2 \\ 4-2x, & khi \ x < 2 \end{cases}$ 4. $y =\begin{cases} -x+2, & khi \ x \ge 1 \\ 2x-1, & khi \ x < 1 \end{cases}$ 5. y = |x-1|6. y = |2x-3|7. y = |x|+2|x+3|-18. y = |x-1|+29. y = |x|+|x-1|+|x-2|

2. Tìm m để các hàm số:

a) y = (m-1)x + 3 đồng biến trên R.

b) y = (2m+3)x-6 nghịch biến trên R.

Gv: Nguyễn Huy Tập

c) y = (m-1)x + 3x - 2m tăng trên R.

d) y = (2m-3)x+2x-m giảm trên R.

3. Vẽ đồ thị ba hàm số sau trên cùng hệ trục tọa độ

 $(d_1): y = -x + 6, (d_2): y = 2x, (d_3): y = \frac{1}{2}x$

1) Tìm tọa độ giao điểm A của (d_1) và (d_2)

2) Tìm tọa độ giao điểm B của (d₁) và (d₃)

3) Tìm toa độ giao điểm M, N của (d_1) và hai truc toa độ Ox và Oy .Chứng minh Δ OAB và ΔOMN có cùng trong tâm

Dạng 2- Kiểm tra điểm thuộc đường

Bài toán: Cho (C) là đồ thị hàm số y = f(x) và một điểm $A(x_A; y_A)$. Hỏi (C) có đi qua A không PP:

Đồ thị (C) đi qua $A(x_A; y_A)$ khi và chỉ khi toạ độ của A nghiệm đúng phương trình của (C) $A \in (C) \Leftrightarrow y_A = f(x_A)$

Do đ \acute{o} : T $\acute{n}h$ $f(x_A)$

- N $\hat{e}u f(x_A) = y_A th i (C) di qua A$

N ếu $f(x_A) \neq y_A$ thì (C) kh ông đi qua A

Vd1: Cho biết đường thẳng (d) đi qua điểm nào ? Biết (d) có phương trình y = 2x + 3.

A(0;1);B(0;3);C(-1;3);D(1;4)

Vd 2: Cho hàm số y = |-x-3| + |2x+1| + |x+1|. Xét xem điểm nào trong các điểm sau đây thuộc đồ thị của nó A(-1;3);B(0;6);C(5;-2);D(1;10)

Dang 3:Xác định hàm số

Bài toán 1 Lập phương trình đường thẳng (d) đi qua 2 điểm A(x_A; y_A) và B(x_B; y_B) Cách giải:

- phương trình tổng quát của đường thẳng (d) là : y = ax + b

- (d) đi qua A và B nên ta có : $\begin{cases} y_A = ax_A + b \\ y_B = ax_B + b \end{cases}$

Giải hệ phương trình tìm được a, b. Suy ra phương trình của (D)

Vd 1: Tìm a,b để đồ thị hàm số y = ax + b

a) đi qua hai điểm A(2;1) và B(-1;3). Ds y = -x + 3.

b) cắt trục tung tại điểm có tung độ bằng -1 và cắt trục hoành tại điểm có hoành độ bằng $\frac{1}{2}$

8

Vd 2: Trong mặt phẳng toạ độ cho hai điểm A(0; -1) và B(1; 2)

a) Viết phương trình đường thẳng đi qua A và B ds: y = 3x - 1

Chuyên đề: Hàm số lớp 10

Gv: Nguyễn Huy Tập

b) Điểm C(- 1;- 4) có nằm trên đường thẳng đó không

Vd 3: Ba điểm thẳng hàng

Bước 1 : Viết phương trình đường thẳng đi qua hai điểm Bước 2 : Xét điểm còn lại có thuộc đường thẳng không

- a) CMR ba điểm sau thẳng hàng $A(-1;-5)B(\frac{1}{2};-2)C(2;1)$
- b) Tìm m để ba điểm sau thẳng hàng A(2;-2)B(1;1)C(2m+1;m-3)

Bài toán 2:Lập phương trình đường thẳng (d) đi qua điểm $A(x_A, y_A)$ và có hệ số góc bằng k **Cách giải**:

- Gọi phương trình tổng quát của đường thẳng (d) là: y = ax + b (*)
- + Xác định a: Theo giả thiết ta có : $a = k \implies y = kx + b$
- + Xác định b: (d) đi qua $A(x_A; y_A) \Leftrightarrow y_A = kx_A + b \Rightarrow b = y_A kx_A$ Thay a = k và $b = y_A - kx_A$ vào (*) ta được phương trình của (d)

*) Chú ý : Nếu có một tham số thì chỉ cần một điều kiệm

Vd 1: Tìm a, b để đồ thị hàm số y = ax + b đi qua C(5; -3) và song song (d'): y = -2x + 8Ds a = -2, b = 7

Vd 2: Cho hàm số y = (2m+1)x + 3m - 2 có đồ thị là (d). Tìm m để (d)

- 1) Song song $(d_1)x y = 4$
- 2) Cắt $(d_2)x + 2y = 2$
- 3) Vuông góc $(d_3)x 2y = 5$
- 4) Trùng $(d_4)2x + y = 2$

Vd 3: Cho hai điểm A(1; 1), B(2; -1).

- 1) Viết phương trình đường thẳng AB. Ds: y = -2x + 3.
- 2) Tìm m để đường thẳng $y = (m^2 3m)x + m^2 2m + 2$ // AB và đi qua điểm C(0; 2). m = 2

Bài toán 3 Xác định hàm số nhờ quan hệ giao điểm

Vd 1: Cho hàm số y = (2m+1)x + 3m - 2 có đồ thị là (d). Tìm m để (d)

- 1. Đị qua điểm (-2;2)
- 2. Cắt trục tung tại điểm có tung độ bằng 5
- 3. Cất trục hoành tại điểm có hoành độ bằng 3
- 4. Cắt $(d_1)y = 2x + 3$ tại một điểm trên tung độ
- 5. Cắt $(d_2)x + 2y = 5$ tại một điểm trên hoành độ
- 6. $Cắt(d_3)y = 5x + 3$ tại một điểm có hoành độ bằng 3
- 7. Cắt $(d_4)x 3y = 6$ tại một điểm tung hoành độ bằng -2

BTVN

- **1.** Tìm a,b để đồ thị hàm số y = ax + b:
 - a) Đi qua hai điểm A(1;-3) và B(2;3). c) Đi qua điểm M(2;-1) và song song với y=x+3
 - b) Đi qua gốc tọa độ và A(2;1). d) Đi qua gốc tọa độ và song song với y = 2x + 2009
- **2.** Tìm *m* để:
 - a) Đồ thị hàm số y = 3x + 5 cắt đồ thị hàm số y = (m+2)x + 5.
 - b) Đồ thị hàm số y = 2x 2 song song với đồ thị hàm số $y = (m^2 + 1)x + 2m$.
 - c) Đồ thị hàm số y = x 2 trùng với đồ thị hàm số $y = m^2x 2m$.
 - 3. Tìm a , b của hàm số y = ax + b
 - 1) Đi qua điểm A(2;3), B(-1;4)
 - 2) Đi qua điểm I(1,-2) và có hệ số góc là 0,5

Chuyên đề: Hàm số lớp 10

- Gv: Nguyễn Huy Tập
- 3) Đi qua điểm M(1;2) và song song với đường thẳng y = 2x 3
- 4) Đi qua điểm N(-1;3) và vuông góc với đường thẳng y = -4x + 3
- 5) Đi qua giao điểm của 2 đường thẳng y = 2x + 1 và y = -x + 6 và có hệ số góc bằng 10.

Dạng 4: Tìm điều kiện để 3 đường thẳng đồng qui.

Bước 1: Giải hệ phương trình gồm hai đường thẳng không chứa tham số để tìm (x;y).

Bước 2: Thay (x;y) vừa tìm được vào phương trình còn lại để tìm ra tham số.

 $\textbf{Vd 1:} \ \text{Tim m d\'e 3 dường thẳng sau đồng qui:} \qquad (d_1): y = 3x+1 \ , (d_2): y = -x-3 \ , (d_3): y = mx+5$

Ds: (-1; -2) m = 7

Vd 2: Tìm giá trị của a để 3 đường thẳng : (d_1) : y = 2x - 5; (d_2) : y = x + 2

 (d_3) : y = ax - 12 . Đồng quy tại 1 điểm Ds a= 3

V d 3 : Cho hàm số y = (m-2)x + m + 3.

- 1) Tìm điều kiện của m để hàm số luôn nghịch biến.
- 2) Tìm m để đồ thị của hàm số cắt trục hoành tại điểm có hoành độ bằng 3.
- 3) Tìm m để đồ thị của hàm số trên và các đồ thị của các hàm số y = -x + 2; y = 2x 1 đồng quy.

BTVN

1. Tìm m để ba đường thẳng sau đồng quy:

a.
$$(d_1)$$
: $y = 3x + 1$, (d_2) : $y = -x - 3$, (d_3) : $y = mx + 5$

b.
$$(d_1)$$
: $y = x + 2$, (d_2) : $y = -x + 7$, (d_3) : $y = mx - 4$

c)
$$y = 2x \text{ và } y = -x - 3 \text{ và } y = mx + 1$$

d)
$$y = x+1$$
 và $y = 3-x$ và $y = m^2x-3m-2$

e)
$$y = 2 - x$$
 và $y = x + m + 3$ và $y = (m + 2)x + 5$

2. Tìm giá trị của k để các đường thẳng sau :

$$y = \frac{6-x}{4}$$
; $y = \frac{4x-5}{3}$ và $y = kx + k + 1$ cắt nhau tại một điểm.

Dạng 5 :Chứng minh đường thẳng luôn đi qua 1 điểm cố định (giả sử tham số là m).

- +) Giả sử $A(x_0;y_0)$ là điểm cố định mà đường thẳng luôn đi qua với mọi m, thay $x_0;y_0$ vào phương trình đường thẳng chuyển về phương trình ẩn m hệ số $x_0;y_0$ nghiệm đúng với mọi m.
 - +) Đồng nhất hệ số của phương trình trên với 0 giải hệ tìm ra x₀;y₀.

Vd 1 : Cho hàm số y = (m-1)x + m + 3.

- 1) Tìm giá trị của m để đồ thị của hàm số song song với đồ thị hàm số y = -2x + 1. ds m = -1
- 2) Tìm giá trị của m để đồ thị của hàm số đi qua điểm (1 ; -4). m = -3
- 3) Tìm điểm cố định mà đồ thị của hàm số luôn đi qua với mọi m. ds (1;2) LG:

Vậy với mọi m thì đồ thị luôn đi qua điểm cố định.

Vd 2 : Cho hàm số y = (2m - 1)x + m - 3.

- 1) Tìm m để đồ thi của hàm số đi qua điểm (2; 5) ds m = 2
- 2) Chứng minh rằng đồ thị của hàm số luôn đi qua một điểm cố định với mọi m. Tìm điểm cố định ấy.
- 3) Tìm m để đồ thị của hàm số cắt trục hoành tại điểm có hoành độ $x=\sqrt{2}-1$.

Hướng dẫn:

2) Gọi điểm cố định mà đồ thị luôn đi qua là $M(x_0; y_0)$. Ta có

$$y_0 = (2m - 1)x_0 + m - 3 \ \forall m \Leftrightarrow (2x_0 + 1)m - x_0 - y_0 - 3 = 0 \ \forall m \Leftrightarrow \begin{cases} x_0 = \frac{-1}{2} \\ y_0 = \frac{-5}{2} \end{cases}.$$

Vậy điểm cố định $(\frac{-1}{2}; \frac{-5}{2})$.

BTVN

- 1. Cho hàm số y = m(x-1) + 2
 - a) Chứng minh rằng đồ thị hàm số trên luôn đi qua một điểm cố định với mọi $\it m$.
 - b) Tìm $m \neq 0$ để đồ thị y = m(x-1) + 2 cắt Ox, Oy tại hai điểm A, B sao cho $\triangle OAB$ cân tại O.
- 2. CMR với mọi m, các đường thẳng sau luôn đi qua một điểm cố định

a)
$$2x + (m - 1)y = 1$$

b)
$$(m+2) x + (m-3)y - m + 8 = 0$$

c)
$$(2m + 3)x + (m + 5)y + (4m - 1) = 0$$

d)(
$$m - 2$$
) $x+(m - 1)y = 1$

C .Hàm số bậc hai

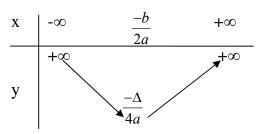
<u>Dang 1.</u> Khảo sát sự biến thiên và vẽ đồ thị $y = ax^2 + bx + c$ ($a \ne 0$)

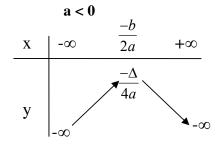
PP: Gồm các bước sau:

1/ Xác định a, b, c. Tính
$$x = \frac{-b}{2a}$$
, $\Delta = b^2 - 4ac$, $y = \frac{-\Delta}{4a} \Rightarrow \text{Đinh } I(\frac{-b}{2a}; \frac{-\Delta}{4a})$

 $\underline{Ghi\ ch\acute{u}}: c\acute{o}\ tính\ y\ bằng\ cách\ thay\ x = \frac{-b}{2a}\ vào\ hàm\ số$

2/ Lập bảng biến thiên a > 0

Kết luận đồng biến nghịch biến

3/ Vẽ trục đối xứng
$$x = \frac{-b}{2a}$$

4/ Tìm giao điểm của đồ thị với các trục Ox, Oy (nếu có), xác định thêm một số điểm của đồ thị dựa vào tính đối xứng

Ghi chú: có thể lập bảng giá trị

5/ Dựa vào kết quả trên để vẽ parabol.

6/ Kết luận về đồ thị : Đồ thị là đường Parapol có đinh I, trục đối xứng $x = \frac{-b}{2a}$

<u>Vd1:</u>: Lập bảng biến thiên và vẽ đồ thị các hàm số $y = -x^2 - 2x + 3$ Giải:

$$y = -x^2 - 2x + 3$$
 (a = -1, b = -2, c = 3) Có $x = \frac{-b}{2a} = -1$, $\Delta = b^2 - 4ac = 16$, $y = \frac{-\Delta}{4a} = 4$

- * Tọa độ đỉnh I (-1; 4)
- * Bảng biến thiên

,	olen tinen						
	X	8	-1	+ ∞			
	у	- 8	4	→ -∞			

Hàm số đồng biến trên $(-\infty; -1)$, nghịch biến trên $(-1; +\infty)$

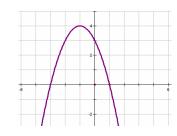
* Bảng giá tri :

X	- 3	-2	-1	0	1
y	0	3	4	3	0

Đồ thi

Đồ thị hàm số là đường cong parabol có tọa độ đỉnh I(-1;4) và trục đối xứng có phương trình x=-1

<u>Chú ý</u>: Thông báo các dạng biến đổi đồ thị

Chuyên để : Hàm số lớp 10 Gv: Nguyễn Huy T Bài 1: Tính các giá trị : f(-3), f(-1), f(0), f(2), $f(\frac{1}{2})$, $f(\sqrt{3})$, $f(-\frac{3}{4})$ của các hàm số sau :

a)
$$y = f(x) = 2x^2 - 3x + 1$$
 b) $y = f(x) = \begin{cases} x + 1 \\ 2x - 3 \end{cases}$ c) $y = f(x) = \begin{cases} 3x - 4, & x > 1 \\ x^2 + 1, & x \le 1 \end{cases}$

Bài 2: Xét sư biến thiên và vẽ đồ thi các hàm số sau :

$y = 2x^{2} - 3$ $y = x^{2} + 4x + 5$ $y = -x^{2} + 2$ $y = -x^{2} + 2x + 3$	$y = -x^{2} + 4x + 3$ $y = x^{2} - 2x + 1$ $y = x^{2} + 1$ $y = x(1 - x)$	$y = \begin{cases} x^2 - 4x, & x > 0 \\ \frac{x}{2}, & x \le 0 \end{cases}$
$y = x^{2} - 2x - 3$ $y = (3 - x)^{2}$	2 2	$y = \begin{cases} -x^2 + 6x - 5, & x \ge 2 \\ -x^2 + 7, & x < 2 \end{cases}$

Bài. Khảo sát sư biến thiên và vẽ đồ thi các hàm số sau:

a)
$$y = x^2 - 4x + 3$$
 b) $y = |x^2 - 4x + 3|$ c) $y = x^2 - 4|x| + 3$

d)
$$y = |x^2 - 4|x| + 3$$
 e) $|y| = x^2 - 4x + 3$

Bài Khảo sát và vẽ đồ thi các hàm số sau:

a)
$$y = -\frac{3x^2}{2}$$
 b) $y = -\frac{3x^2}{2} + 2$ c) $y = -\frac{3}{2}(x-1)^2$

d)
$$y = x^2 + 5x + 6$$
 e) $y = |x^2 + 5x + 6|$ g) $y = x^2 + 5|x| + 6$

h)
$$|y| = x^2 + 5x + 6$$
 k) $y = -3x^2 + 4x - 5$ i) $y = x^2 + 2x + 7$ j) $y = x^2 - 6x + 9$ m) $y = -x^2 + 4x - 4$ n) $y = -5x^2 + 3x + 1$

j)
$$y = x^2 - 6x + 9$$
 m) $y = -x^2 + 4x - 4$ n) $y = -5x^2 + 3x$

<u>Bài</u>: Vẽ đồ thị các hàm số sau :

a)
$$y = \begin{cases} 2x + 1khix > 0 \\ x^2 + 4xkhix \le 0 \end{cases}$$
 b) $y = \begin{cases} -x^2 + 1khix > 1 \\ x^2 - 2x + 2khix \le 1 \end{cases}$ c) $y = \begin{cases} -2x + 5khix < -2 \\ x^2 - 3x + 2khix \in [-2;2] \end{cases}$ d) $y = |x+1| + |1-x^2|$ $2x + 5khix > 2$

Bài Tìm giá trị lớn nhất, nhỏ nhất của hàm số:

b)
$$y = -2x^2 + x - 3$$
 trên [1;3]

a)
$$y = x^2 - 5x + 7$$
 trên [-2;5] b) $y = -2x^2 + x - 3$ trên [1;3] c) $y = -3x^2 - x + 4$ trên [-2;3] d) $y = x^2 + 3x - 5$ trên [-4; -1] e) $f(x) = x^4 - 4x^3 - x^2 + 10x - 3$ trên [-1;4] f) $f(x) = 2x^2 - 3x + 1$ trên [0;;1]

e)
$$f(x) = x^2 - 4x^2 - x^2 + 10x - 3$$
 tren $[-1;4]$ If g) $f(x) = x^2 - 3x + 3$ trên $[-2;1]$

Bài Tìm m để các bất phương trình sau đúng với mọi giá trị của m:

a)
$$x^2 - 3x + 1 > m$$
 b) $-x^2 + 2x - 1 > 4m$ c) $2x^2 + x - 1 \le 2m - 1$

a)
$$x^2 - 3x + 1 > m$$

b) $-x^2 + 2x - 1 > 4m$
c) $2x^2 + x - 1 \le 2m - 1$
d) $-3x^2 - x + 3 \le 3m$
e) $(x+1)(x+2)(x+3)(x+4) \ge m$
f) $x^2 - 2x + 1 \le m^2 - m$

g)
$$(x-3)(x+5)(x-2)(x+4) \le 3m-1$$

Dang 2 Sư tương giao của parabol và đường thẳng

PP: Xét phương trình hoành độ giao điểm. Số nghiệm của pt là số giao điểm **<u>Bài</u>** Tìm toạ độ giao điểm của các hàm số sau:

a)
$$y = x - 1$$
 và $y = x^2 - 2x - 1$ b) $y = -x + 3$ và $y = -x^2 - 4x + 3$

a)
$$y=x-1$$
 và $y=x^2-2x-1$ b) $y=-x+3$ và $y=-x^2-4x+1$ c) $y=2x-5$ và $y=x^2-4x+4$ d) $y=2x+1$ và $y=x^2-x-2$

e)
$$y=3x-2$$
 và $y=-x^2-3x+1$

Gv: Nguyễn Huy Tập f)
$$y = -\frac{1}{4}x + 3$$
 và $y = \frac{1}{2}x^2 + 4x + 3$

<u>Bài</u> Tìm tọa độ giao điểm của các đồ thị sau và vẽ trên cùng một hệ trục tọa độ:

1)
$$y = x - 1 \text{ và } y = x^2 - 2x - 1$$

2)
$$y = -x + 3 \text{ và } y = -x^2 - 4x + 1$$

3)
$$y = 2x - 1 \text{ và } y = x^2 - 3x + 5$$

4)
$$y = x - 2 \text{ và } y = x^2 - 5x + 2$$

Bài Tìm toạ độ giao điểm của các hàm số sau:

a)
$$y = 2x^2 + 3x + 2$$
 và $y = -x^2 + x - 1$

b)
$$y = 4x^2 - 8x + 4 \text{ và } y = -2x^2 + 4x - 2$$

c)
$$y = 3x^2 + 10x + 7$$
 và $y = -4x^2 + 3x + 1$ d) $y = x^2 - 6x + 8$ và $y = 4x^2 - 5x + 3$

e)
$$y = -x^2 + 6x - 9$$
 và $y = -x^2 + 2x + 3$

f)
$$y = x^2 - 4 \text{ và } y = -x^2 + 4$$

Bài Biên luân số giao điểm của đường thẳng (d) với parabol (P)

a) (d):
$$y = m - 1$$
 và (P): $y = x^2 - 3x + 2$

b) (d):
$$y = x - 3m + 2 va (P)$$
: $y = x^2 - x$

c) (d):
$$y = (m-1)x + 3$$
 và (P): $y = -x^2 + 2x + 3$

d) (d):
$$y = 5x + 2m + 5 \text{ và (P)}$$
: $y = 5x^2 + 3x - 7$

Bài Cho họ (P_m) $y = x^2 + (2m+1)x + m^2 - 1$. Chứng minh rằng với mọi m đồ thi (P_m) luôn cắt đường thẳng y = x tại hai điểm phân biệt và khoảng cách giữa hai điểm đó bằng hằng số.

Dang 3 ứng dung của đồ thi trong giải phương trình, bpt

<u>Bài</u> Biện luận theo m số nghiệm của phương trình:

$$(a) x^2 + 2x + 1 = m$$

b)
$$x^2 - 3x + 2 + 5m = 0$$

c)
$$-x^2 + 5x - 6 - 3m = 0$$

a) $x^2 + 2x + 1 = m$ b) $x^2 - 3x + 2 + 5m = 0$ c) $-x^2 + 5x - 6 - 3m = 0$ **Bài** Biện luận theo m số nghiệm của phương trình:

a)
$$|x^2 - 5x + 6| = 3m - 1$$
 b) $|x^2 - 4|x| + 3 = -2m + 3$ c) $|2x^2 + |x| + 4m - 3 = 0$

b)
$$x^2 - 4|x| + 3 = -2m +$$

c)
$$2x^2 + |x| + 4m - 3 = 0$$

Bài Biên luân theo m số nghiêm của phương trình:

a)
$$x^2-5x+6=m$$

b)
$$x^2-5|x|+2-3m=0$$

c)
$$|x^2 - 5x + 6| -2m + 1 = 0$$

d)
$$|x^2 - 5x + 6| -2m + 1 \ge 0$$

e)
$$x^2-5|x|+6-m<0$$

<u>Bài</u> Tìm m để phương trình sau có nghiệm duy nhất: $(x^2 + 2x)^2 - 4(x^2 + 2x) + 5 = m$

<u>Bài</u> Tìm m để phương trình sau có 4 nghiệm phân biệt: $|x^2 - x - 2| = 4m - 3$

Bài Tìm m để phương trình sau có 3 nghiệm phân biệt:

a)
$$-x^2 + |x| + 2 = 5 - 2m$$

b)
$$f(x) = m \text{ v\'oi}$$
 $f(x) = \begin{cases} -x & khi \ x \le 0 \\ -x^2 + 2x & khi \ x > 0 \end{cases}$

Bài Tìm giá trị lớn nhất, nhỏ nhất của $y = f(x) = x^4 - 4x^3 - x^2 + 10x - 3$ trên đoạn [-1;4]

Bài Cho x, y, z thay đổi thoả mãn $x^2 + y^2 + z^2 = 1$. Tìm GTLN, GTNN P = x + y + z + xy + yz + zx

<u>Bài</u> Tìm m để bất đẳng thức $x^2 - 2x + 1 - m^2 \le 0$ thoả mãn với mọi x thuộc đoạn [1;2].

Dang 4 Lập phương trình của parabol khi biết các yếu tố của nó

PP: Sử dụng các tính chất parapol

Vd: Tìm Parabol (P) biết (P) qua điểm M(0;8) và có đỉnh S(3; -1)

Giải: Gọi (P): $y = ax^2 + bx + c \ (a \ne 0)$

Vì (P) qua điểm M ta có c = 8

Và đỉnh S ta có
$$\begin{cases} -\frac{b}{2a} = 3 \\ -\frac{\Delta}{4a} = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -6a \\ b^2 - 4ac = 4a \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -6a \\ 36a^2 - 36a = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0(loai) \\ a = 1 \\ b = -6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = 6 \end{cases}$$

$$V\hat{a}y(P): y = x^2 - 6x + 8$$

. Tîm Parabol $y = ax^2 + bx + 2$ biết rằng Parabol đó:

1/ Đi qua hai điểm M(1;5) và N(-2; 8).

(KO: $v = 2x^2 + x + 2$)

2/ Đi qua hai điểm M(-2;3) và N(4;-4).

- (KQ: $y = -\frac{1}{6}x^2 \frac{5}{6}x + 2$)
- 3/ Đi qua điểm A(-3; -6) và có trục đối xứng $x = -\frac{3}{4}$. (KQ: $y = -\frac{16}{9}x^2 \frac{8}{3}x + 2$)

4/ Có đỉnh I(1;-4).

- (KQ: $v = 6x^2 12x + 2$)
- 4/ Đi qua điểm B(-2; 6), đỉnh có tung độ là $-\frac{1}{4}$. (KQ: $y = \frac{1}{4}x^2 \frac{3}{2}x + 2$ và $y = 4x^2 + 6x + 2$)

Bài Xác định phương trình các parabol:

- a) $y = x^2 + ax + b \text{ di qua S}(0; 1)$
- b) $y = ax^2 + x + b \text{ di qua S}(1; -1)$
- c) $y=ax^2+bx-2 \text{ di qua } S(1; 2)$

Bài Xác định parapol $y=ax^2+bx+c$ biết:

- a) qua ba điểm A(1; -1), B(2; 3), C(-1; -3)
- b) cắt truc hoành tai $x_1 = 2va$ $x_2 = 3$, cắt truc tung tai: y = 6
- c) qua hai điểm m(2; -7), N(-5; 0) và có truc đối xứng x = -2
- d) đạt cực tiểu bằng -6 tại x = -3 và qua điểm E(1; -2)
- e) đạt cực đại bằng 7 tại x = 2 và qua điểm F(-1; -2)
- f) qua S(-2; 4) và A(0; 6)
- g) qua 3 điểm A(0, -1), B(1, -1), C(-1, 1).
- h) qua M(0, 1) và có đỉnh I(-2, 5).
- i) qua 2 điểm A(1, 5), B(-2, 8)
- j) Cắt trục hoành tại các điểm có hoành độ $x_1 = 1$ và $x_2 = 2$.
- k) qua 3 điểm : A(-1; 8), B(1; 0), C(4; 3).
- 1) đỉnh S(-2;-2) và qua điểm M(-4;6).
- m) qua A(4; -6), cắt trục ox tại 2 điểm có hoành độ là 1 và 3.

Bài Tìm Parabol $y = ax^2 - 4x + c$, biết rằng Parabol đó:

- a/Đi qua hai điểm A(1; -2) và B(2; 3)
- b/ Có đỉnh I(-2; -2)
- c/ Có hoành độ đỉnh là -3 và đi qua điểm P(-2; 1)
- d/ Có trục đối xứng là đường thẳng x = 2 và cắt trục hoành tại điểm (3; 0)

Bài. Tìm parabol $y = ax^2 + bx + 1$, biết parabol đó:

- a) Đi qua 2 điểm M(1; 5) và N(-2; -1)
- b) Đi qua A(1; -3) và có trực đối xứng $x = \frac{5}{2}$
- c) Có đỉnh I(2; -3)
- d) Đi qua B(-1; 6), đỉnh có tung độ là -3.

Bài Tìm parabol $y=ax^2+bx+2$ biết rằng parabol đó: a) Đi qua hai điểm A(1; 5) và B(-2; 8)

b) Cắt trục hoành tại $x_1 = 1$ và $x_2 = 2$

- c) Đi qua điểm C(1; -1) và có truc đối xứng x = 2 d)Đat cực tiểu bằng 3/2 tai x = -1
- e) Đạt cực đại bằng 3 tại x=1

<u>Bài</u> Tìm parabol $y = ax^2 + 6x + c$ biết rằng parabol đó

- a) Đi qua hai điểm A(1; -2) và B(-1; -10) b) Cắt trục hoành tại x_1 = -2 và x_2 = -4
- c) Đi qua điểm C(2; 5) và có trục đối xứng x = 1 d) Đat cực tiểu bằng -1 tai x = -1
- e) Đat cực đại bằng 2 tại x = 3

<u>**Bài**</u> Lập phương trình của (P) $\dot{y} = ax^2 + bx + c$ biết (P) đi qua A(-1;0) và tiếp xúc với đường thẳng (d) $\dot{y} = 5x + 1$ tại điểm M có hoành độ $\dot{x} = 1$

Bài Tìm Parabol $y = ax^2 + bx + 2$ biết:

- 1) Parabol qua A(1;2) và B(-1;0)
- 2) Parabol qua M(2;-4) và có trục đối xứng $x = \frac{-5}{2}$
- 3) Tọa đỉnh của Parabol I(-3;0)
- 4) Parabol tiếp xúc với truc hoành tai x = -1
- 5) Hàm số y = f(x) đạt cực đại bằng 12 tại x = 3

Bài Tìm Parabol (P) : $y = ax^2 + bx + c$ ($a \ne 0$) biết :

- 1) (P) qua ba điểm A(1;0), B(-1;6), C(3;2)
- 2) (P) qua A(2;3) có đỉnh S(1;7/2)
- 3) (P) cắt truc hoành tại hai điểm có hoành đô là -1, 2 và cắt truc tung tại điểm có tung đô 4.
- 4) (P) qua hai điểm M(2; -5), N(-1; 16) và có trục đối xứng x = 4
- 5) (P) cắt truc tung tại D(0;4) và tiếp xúc truc hoành tại x = 2

<u>Bài</u> Xác định giá trị a, b, c của hàm số $f(x) = ax^2 + bx + c$

- a) f(x) nhận giá trị nhỏ nhất bằng 2 khi x=-1 và đi qua điểm M(-4; 2)
- b) Đi qua hai điểm A(2;5); B(-1;7) và nhận đường thẳng x = -3/2 làm trục đối xứng
- c) Khảo sát và vẽ đồ thi các hàm số với các giá tri a, b,c vừa tìm

Dang 5 Điểm đặc biệt của Parabol. Quĩ tích điểm

Bài Tìm điểm cố định của (P_m) : $y = mx^2 + 2(m-2)x - 3m + 1$.

Bài Tìm điểm cố định của (P_m) : $y = (m+1)x^2 - 3(m+1)x - 2m - 1$

Bài Tìm điểm cố định của (P_m) : $y = (m^2 - 1)x^2 - 3(m+1)x - m^2 - 3m + 2$

<u>Bài</u> Tìm quĩ tích đỉnh của (P_m) $y = x^2 - mx + m$

<u>Bài</u> Tìm quĩ tích đỉnh của (P_m) $y = x^2 - (2m+1)x + m-1$

& **4**

Dang 6 Phương trình tiếp tuyến của Parabol

<u>Bài 1.</u> Cho họ (P_m) $y = mx^2 + 2(m-1)x + 3(m-1)$ với m $\neq 0$. Hãy viết phương trình của parabol thuộc họ (P_m) tiếp xúc với Ox.

<u>Bài 2.</u> Viết phương trình tiếp tuyến của (P) $y = x^2 - 2x + 4$ biết tiếp tuyến:

- a) Tiếp điểm là M(2;4) b) Tiếp tuyến song song với đường thẳng (d_1) y = -2x + 1
- c) Tiếp tuyến đi qua điểm A(1:2) d) Tiếp tuyến vuông góc với (d_2) y = 3x + 2

Bài 3. Viết phương trình tiếp tuyến của (P) $y = -2x^2 + 3x - 1$ biết tiếp tuyến:

- a) Tiếp điểm là M(-1;3) b) Tiếp tuyến song song với đường thẳng (d_1) y = 3x 2
- c) Tiếp tuyến đi qua điểm A(-3:2) d) Tiếp tuyến vuông góc với (d_2) y = -3x -1

Bài 4. Cho (P) $y = x^2$

- a) Tìm quỹ tích các điểm mà từ đó có thể kẻ được đúng hai tiếp tuyến tới (P).
- b) Tìm quỹ tích tất cả các điểm mà từ đó ta có thể kẻ được hai tiếp tuyến tới (P) và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau.

$\underline{\textbf{Dang 7.}}$ Khoảng cách giữa hai điểm liên quan đến parabol

<u>Bài 1.</u> Cho (P) $y = -\frac{x^2}{4}$ và điểm M(0;-2). Gọi (d) là đường thẳng qua M có hệ số góc k

a) Chứng tỏ với mọi m, (d) luôn cắt (P) tại hai điểm phân biệt A và B.

b) Tìm k để AB ngắn nhất.

<u>Bài 2</u> Cho (P) $y = x^2$, lấy hai điểm thuộc (P) là A(-1;1) và B(3;9) và M là một điểm thuộc cung AB. Tìm toạ độ của M để diện tích tam giác AMB là lớn nhất.

<u>Bài 3</u> Cho hàm số $y = x^2 + (2m+1)x + m^2 - 1$ có đồ thi (P).

- a) Chứng minh rằng với mọi m, đồ thị (P) luôn cắt đường thẳng y = x tại hai điểm phân biệt và khoảng cách giữa hai điểm này không đổi.
- b) Chứng minh rằng với mọi m, (P) luôn tiếp xúc với một đường thẳng cố định. Tìm phương trình đường thẳng đó.

<u>**Bài 4.**</u> Cho (P) $y = 2x^2 + x - 3$. Gọi A và B là hai điểm di động trên (P) sao cho AB=4. Tìm quĩ tích trung điểm I của AB.

<u>Bài 5.</u> Cho hàm số $y = x^2 + (2m + 1)x + m^2 - 1$ (P)

- a) CMR \forall m đồ thị (P) luôn cắt đương thẳng y = x tại 2 điểm phân biệt có khoảng cách không đổi
 - b) CMR ∀ m đồ thi (P) luôn tiếp xúc với một đường thẳng cố đinh
- c) Tìm điểm thuộc mặt phẳng mà (P) không thể đi qua

<u>**Bài 6**</u>: CMR (P) $y = mx^2 + (2m-1)x + m + 2$ luôn tiếp xúc với một đường thẳng cố định tại một điểm cố định

<u>**Bài 7**</u>: CMR mọi đường thẳng d_m : $y = 2mx - m^2 + 2m + 2$ luôn tiếp xúc với một pẩrabol cố đinh